

Misschien is het belangrijker je te realiseren dat god niet meer in ons gelooft
Dan je af te vragen of wij nog in hem geloven

Een Loesjes-tekst waarschijnlijk, zwarte letters op een wit kaartje
Een affiche, half gescheurd op een lantaarnpaal in een studentenstad

Misschien moet ik me af vragen of ik nog wel in hem geloof
En me realiseren dat hij nooit in mij geloofde

Misschien moet ik me realiseren dat hij
Nooit
In
Mij
Geloofde

Terwijl het zonnig is, zo zonnig dat de rubber bootjes van de kinderen buiten, zonder meer blijven drijven op het vies groenig oppervlak
Verschuil ik me boven

Ik probeer het document dat ik per ongeluk delete op het moment dat ik voel dat ik om haar moet huilen, haar, mijn meisje dat verhuist, te herstellen maar ik herinner me mijn woorden niet

Ik herinner me Jaap, die boos mij belt omdat ik zijn document heb zoekgemaakt, zijn pleidooi, ingesproken op een bandje dat tevens het requiem van Verdi laat horen terwijl hij in de trein het vol spreekt – herinner je je dan niet dat wat je getyped heb, vraagt hij vertwijfeld en ik ga zitten achter mijn scherm en typ

Ja, Jaap, ik herinner het me en in mijn herinnering wordt mijn pleidooi nog zoveel mooier dan het zijne

Er is iemand anders, het kan niet, Lea

Ik moet me nog een houding zoeken, zegt Rebecca terwijl we tegen elkaar aan staan op een zonnige stoep – ik wil niet huilen, doe jij dat ook niet, maar ik voel het wel

Ik moet nog een houding zoeken

Ik laat de mijne varen

Mijn benen wijder dan ooit ontvang ik de papieren minnaar die 's nachts sms-t

Hij is in the mood, zegt hij

For love? vraag ik maar hij antwoordt niet

We'r all in the mood for love, baby
And always

Hoogtepunten zijn zoiets als houdingen die je moet zoeken
Wil je niet huilen

Ik sms-de een halve nacht door en schold hem uit
Een keer zei hij 'hou op' maar ik hield niet op
Ik hield nooit op
Een volgende morgen zei ik hem dat ik alles gedeleted had van hem en niet per ongeluk en hij
moest maar gelukkig worden
Dat was hij vast lang niet geweest

Ze zwaait kleine, kinderlijke zwaaitjes terwijl de oude auto met een wolk blauw wegrijdt
Haar fiets bibbert achterop
Zodra ze weg is, begint het huilen maar ik neem de trap in een keer en ga schrijven, schrijf,
schrijf, woedend ook nog en laat het huilen pas toe als ik per ongeluk het verkeerde knopje
gebruik en de pagina's zie verdwijnen

Ik brul, vaag gerustgesteld dat ik dus om een vrouw ook zo huilen kan – ik sms het haar zelfs
Ik herinner me gehuild te hebben om mijn moeder, om Ilse en de keuze tegen haar, mijn
eerste keuze die ik maakte dankzij een team dat me leerde onderscheid te maken tussen
vriendin en meerdere, om mijn zusje die me niet begrijpen wilde maar nooit eerder brulde ik
zo hard

Ik zag hoe ik haar wegtilde nadat ze stampvoetend zich vastgegrepen had aan een oranje bol
wol die ik haar niet wilde laten kiezen – ik had niets met voetbal en oranje was sowieso niet
mijn kleur maar daarover was ze niet boos, ze was terecht boos dat ik haar de keuze had
gelaten maar er vervolgens op terug kwam

Attitudes

We waren zo fel naar elkaar toen ze klein was, toen haar pappa nog bij ons woonde, toen we
nog mutsen waren, ondanks haar complimenten later voor de gedegen opvoeding die zij wel,
beweerde ze, en de jongens niet gekregen hadden
Het strakke blauw/wit waarin ik mijn blonde kinderen kleepte, de regelmaat waarmee we
leefden, de vitrage voor het raam, de indeling van onze kamers
Ik had een attitude nodig om mijn onzekerheid te verbergen

Als jij niet gaat huilen, huil ik ook niet

Het moet voor hem dezelfde ervaring zijn, nog erger
De levende herinneringen aan haar verhuizen met zijn zonen mee
Eerst de een, later de ander
Ik sms-de terwijl hij hun pakken kocht van 1200 euro en verbaasde me over het hebben van
geld, niet over het uitgeven
Ik sms-de terwijl hij vroeg opstond en Joost naar het vliegveld bracht en hij sms-de terug dat
het prettig was dat iemand eraan dacht
Ik ben nergens als Jasper verhuist
Daar is de ander
Misschien

De honden blijven achter en de blinde kat die haar behoeften doet waar ze toevallig is
Hij wordt gek van haar rondvliegend haar en dat kwijlen van Matisse tijdens onweer mag ook
wel wat minder

Hij vraagt zich af hoeveel ouder hij zelf wordt, wat hij laat lopen, hoe doof en blind hij nog
wordt
Zoniet al is

Zij zal hem schrijven dat een man die emotioneel wel vaart op het onzin boek van een
Amerikaanse dame, waaruit zij alleen leert dat het zaad van een mannetjesolifant als urine
over zijn poten loopt, waaruit overigens geen enkele vrouw iets leert, niet de man voor haar is
En hij zal haar smalend lachje horen waarmee ze het accentueert

Het doet haar later denken aan het nieuwste Irving boek dat ze kocht om haar af te leiden van
het gemis aan Rebecca, niet omdat ze houdt van de manier van schrijven van Irving maar
omdat ze geïntrigeerd wordt door de, daarin beschreven, zoektocht
Het misbruik, de jongen door oudere vrouwen, dat leek op vriendschap en zelfs even gemist
wordt, godbetere, had hij het niet moeten missen?

Attitudes – had ik moeten weten van het misbruik?
Is het hem blijven schrijven niet de goedkeuring van zijn twijfelachtig gedrag, stemt het niet
in met het uitblijven van zijn reacties en stelt het hem niet op voorhand gerust?
Blijf, liefste, maar waar je bent
Of je nu loopt langs de poot van een olifant, uit mijn mondhoeken, in mijn hand
Daar waar je toevallig bent

*Everybody must give something back for something they get **

Misschien moet je nog een houding zoeken
Eentje waarbij je niet gaat huilen

Misschien is er geen trap die je in een keer kunt nemen
Geen verkeerd knopje dat ingedrukt voor verwijderen zorgt

Misschien is er
Niet
Iemand
Anders

Ik neem de omgeving in me op zoals ze mij in me opneemt, schrijft Rebecca een dag later

** Bob Dylan – Fourth time around (Album: “Blonde on blonde”)*

Tijdens het uitzoeken en inpakken van haar kleding, is er even een crises
Ze chat ondertussen met haar vrienden, becommentarieert een breisel van mij en speelt met de
kat die ze onverdroten prijst om zijn mannelijkheid
Ik ren naar beneden, de trap opnieuw in een keer en steek een sigaret op die ik echter
halverwege tegen de deurpost uitdruk, geërgerd door een hele verjaarspartij buiten en de geur
van verschroeide braadworsten
De hoge vrouwenstemmen giechelen, kinderen zijn te lang op en de mannen brommen iets
onduidelijks
Ik haat het volksgebeuren zodra de zon maar even schijnt en de avonden lang genoeg zijn
Om de crises te bestrijden draai ik de deur op slot, steek alle waxinelichtjes aan in het atelier,
roep mijn jongens, de een moet de chips zoeken, de ander de cola en Rebecca sommeer ik op
de trap vijf tellen te wachten
Ik gris haar muziek uit de schoenendoos die al in het halletje klaar staat, Pulp, volumeknop
open, gris tevens de Bacardi, ijsklontjes, laat en-passant in elk jongensnekje een vallen, drie
tellen nog gil ik de gang in, doe alle lichten uit, neem nog wat kaarsen mee en rits de chipszak
open
Tot verbazing van mijn jongens die vinden dat het ook op een andere manier kan en tot
vreugde van Felix die meteen mijn vingers begint te likken
Oké, gil ik en Rebecca komt binnen en danst, begint me te zoenen en kruipt met haar hoofd in
mijn schoot

Als pappa hier had gewoond, zeg ik zachtjes, dan had ik samen met hem even kunnen huilen
maar ik weet niet of ze me hoort

Ik weet ook niet of pappa me hoort – zijn bekentenissen komen pas in de nacht als er tequila
naast het scherm staat en The Man From Utopia ingelogd is
De laatsten dateren van een paar weken geleden echter, het zal nog jaren duren voor ik de
volgende krijg

Ze zijn zo gek op je, zegt hij

Ze hoort me wel maar we kunnen beiden niet zo goed meer tegen liefde

Woedend ben ik op de pappa van Emile die eindelijk zo goed is mijn dochter de kamers te laten delen voor een bedrag dat eenderde beslaat van mijn totale inkomsten, woedend omdat hij geen weet heeft van de bekentenissen van zijn zoon die mij overdag via msn bereiken, het U dat de zoon hanteert, houdingen, vader, houdingen
Ik weet niet, zegt Emile, of ik
Ik ook niet

Het gaat over sexuele voorkeuren en vaders zoals al mijn schrijven daarover gaat, waarschijnlijk
We zijn even dom als al die mensen buiten met mooi weer en braadlucht, we zijn even onzeker
Vergeeten hoe lang iets
Totdat je ruikt dat het verbrand is
Zeker

Woedend ben ik op de zalvende stem die later mijn dochter complimenten maakt over haar slimheid en schranderheid inzake het huurkontraakt dat ze heus niet zonder meer tekent, ze zegt zelfs 'het is dat het tijdelijk is maar anders'

Ik mis de sex, natuurlijk, ik mis de druk van een lijf op het mijne
Ongetwijfeld is dat alles
Oorzaak van
Uitgestelde woede

Wij kennen elkaar nog niet, zegt de stem maar ik ben Matthijs, de vader van Emile en mijn stem stelt zich tevens voor
We zitten op een bankje in de zon in een randgemeente van Leiden als we Emile bellen – natuurlijk komt hij zelf niet aan de lijn, Emile is bang voor telefoons maar zijn moeder is allerhartelijkst en vindt het vanzelfsprekend dat een oude klasgenoot tijdelijk gehuisvest wordt in hun riant appartement
Ze laat de zaken aan haar echtgenoot over en opnieuw hekel ik die schijnbare zekere staat van gehuwden
Rebecca moet elk weekend haar bed afstaan aan de ouders van Emile die waarschijnlijk gebruik maken van de Aldi die ze in hun eigen woonplaats niet zonder schaamte kunnen bezoeken – woedend ben ik op de zelfgenoegzaamheid van de rijkere bedeelden
Ik droom opnieuw over de auto's die ik rijd en de huizen die ik koop, minnaars zijn alleen nog maar rijk en zeker in staat mijn dochter te geven wat ze wenst

Wauw, sms-t Paul een volgende morgen, waarom is dit alleen virtueel?
En ik grap over oude mannen die blijkbaar niet wijzer worden naarmate hun leeftijd stijgt
Eigen schuld, zeg ik

Houdingen

Mijn besluit om haar niet te laten wonen bij de familie Tsjee Tsjing Woh, waarvan de vader zijn voornaam had veranderd in Winston, leek haar op te luchten
De donkere sfeer in huis, het witte kalk dat nauwelijks nog het roet kon verbergen in de kamer die zij zou gaan bewonen (aangestoken door de afwezige zoon), de magnetron die vuil in het hoekje van de kamer door Winston als grote gift aangewezen werd, het ranzige bad, de tuin die ze gratis mocht gebruiken maar waar geen deur naar toe liep, de moeder die als een standbeeld in de kamer bleef staan naast onze zitplaatsen en wier gedrag door Winston werd verontschuldigd als 'depressief', dat alles in een zo grote tegenstelling aan de zon buiten, maakte me van passief tot daadkrachtig
Rebecca regelt alles zelf, maar blijkbaar was Winston in al zijn vriendelijkheid een obstakel dat ze liever aan mij overliet

De rest van de dag zwieren we door Leiden, aangestoken door al die vrolijke, mooie, jonge mensen die met beloften voor de toekomst van de zon genieten
Overall terrasjes, tweedehandswinkeltjes, markten, grachten, kerken
Ik herinner me opeens mijn, nog witte, enveloppen naar Robin met zijn adres in Leiden en sms hem zodra ik in zijn straat loop en de gehaakte gordijnen herken die in het kroegje naast zijn huis hangen
Waarom, vraag ik hem, ben je uit deze stad weggetrokken?
Als hij meteen daarop belt, neem ik niet op
Ik weet plotsklaps het antwoord op mijn vraag
Ik wil het niet weten
Niet meer

Ik wil honderd waxinelichtjes in mijn atelier, allemaal flakkerend en vlammend
Ik wil geen man voelen meer
Ever
Ooit
En zeker niet bovenop me

Alles is voor hen, al mijn geld, al mijn gaven
Het moederschap breekt me ten ene male op
Een dag in Leiden leert me dat er een wereld is buiten de mijne en net als met de zeldzame
aankoop van kleding voor mezelf, beperk ik me liever tot een of twee winkels en dus trek ik
me een volgende dag alweer terug in A.

Ik troost me met het ritme van de scholen dat straks alles weer in juiste proporties brengt
Ik zal mijn verplichtingen nakomen
Ik zal mijn verantwoordelijkheden
Herzien

Ik ken ze niet

Mijn mamma stopt me 50 euro in mijn decolleté als ze even, midden op de dag onder een
brandende zon en kermisdrukke, met de oude BMW voor mijn huis staan
De Gazelle van mijn vader, nog van zijn vader, gaat over naar Jonathan
Ik fiets op Jonathans mountainbike nu mijn fiets gestolen is en doe de boodschappen in een
rugzak waarbij ik bij het opstappen mijn evenwicht verlies

Ik bel haar als ik zo moet huilen om Rebecca en eerst hoort ze niet dat ik het ben, laat staan
wat ik zeg

Ik had het ook, zegt ze later
Tel je zegeningen, zegt ze

Ik tel

Het is die zeepbel die op mijn stoep uit elkaar barstte
Het is hij die dat zegt

Het zijn haar grote ogen die zeggen dat ze eigenlijk niet weg wil terwijl ze niet kan wachten
om weg te gaan

Ik maak een document zoek
Niet eens ingesproken op een bandje met een requiem erbij
Ik typ slechts
'Ze is weg, Frank, ze is weg en ik moet zo vreselijk huilen'

Zeep prikt in je ogen

Het rode beddengoed dat ik altijd verwachtingsvol op mijn bed spreid, gooi ik van de trap af
In een keer
Ik leg mijn oude lakens op het gekeerde matras en verwissel ook de rode jurk die boven het
bed hangt met een oude zwarte
Het touw waaraan zij hangt, breekt en de tak is bijna gespleten, ouderdom blijkbaar, totaal
uitgedroogd en van een kwetsbare schoonheid
Ik moet de trap halen en mijn nietpistool, nieuw touw en een mesje om de oude nietjes uit de
rand rond het plafond te wippen
De scherpe neuzen van mijn zwarte laarsjes haken in mijn spijkerbroek als ik de trap bestijg
en even lijkt ik opnieuw een evenwicht te verliezen

Je hebt een mooie telefoonstem, zegt Rebecca de avond erop, en ik mis je
Het appartement van Emile heeft een aansluiting in de slaapkamer, het is lang geleden dat we
niet via een mobiel belden of volstonden met sms-jes
Emile doet quasi verontwaardigd, heeft al twee dagen de telefoon opgenomen en mist de
internet-aansluiting
Het is dat 'wij', zegt Rebecca
Gelukkig zijn we alletwee zo onzijdig dat we beiden alles doen maar het is vreemd zo samen
te wonen, hij maakt een kast voor mijn kleren, ik zet de stoelen voor het balkon in elkaar, we
kopen spinazie op de markt en doen de afwas, ik mag mee naar zijn eerste college en hij wilt
dat ik elke avond thuis kom
Wij hebben de boel hier ge-restyled

Ik lees haar een passage voor uit Irving waarin Dylan's geneuzel genoemd wordt
Toegegeven, staat er, Bob heeft veelal gelijk

Zij ook

Ik moet alleen nog een houding zien te vinden

Het benauwt me, zei ik jaren voordat het gezin opbrak
En mijn echtgenoot stond op en haalde de vitrage weg en sommeerde me naar buiten
Waar ik vanaf de stoep keek in donkere blinde glazen
Die bijna niets lieten zien
Het was een van zijn indrukwekkendste daden

Het gehaakte gordijn stamde uit de tijd dat ik mijn eerste kamer betrok
En trots mijn moeder mijn gerechten liet proeven
Of vroeg voor een kopje koffie in de stad
En net-rechtop staande voor mijn dakraam een toetje at in de ochtend
En vree onder kerktijd
En een touwtje maakte aan het muntstuk dat in de gezamenlijke wasmachine moest
En zonder beha liep
En zijn Zappa lp's onder mijn bed schoof
En witte wijn haalde bij de Albert Heijn
En sliep na een overdadig maal om daarna weer verder te gaan met leven
En pas opnieuw te gaan slapen als het ochtend werd
En fietste met mijn vader naast me, zijn Gazelle
En het nieuwe onderkomen slechts 7 kilometer verderop

*I believe in you even through the tears and the laughter **
I believe in you even though we be apart
I believe in you even on the morning after
Oh, when the dawn is nearing
Oh, when the night is disappearing
Oh, this feeling is still here in my hear6

Don't let me drift too far
Keep me where you are
Where I will always be renewed
And that which you've given me today
Is worth more than I could pay
And no matter what they say
I believe in you

I believe in you when winter turn to summer
I believe in you when white turn to black

** Bob Dylan – I believe in you (Album “Slow train coming”)*